

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu anu 12 fior., pe șese luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.

România și străinătate:
Pe anu 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULU XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile neînfricate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

NR. 175.

Duminică 23 Septembrie (5 Octombrie)

1884.

Nou Abonamentu

la

„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1 Octombrie st. v. 1884 se începe unu nou abonamentu, la care invităm pe onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Abonamentulu: Pentru Austro-Ungaria cu posta: pe trei luni 3 fl., pe șese luni 6 fl., pe unu anu 12 fl. Pentru România și străinătate: pe trei luni 9 franci, pe șese luni 18 franci, pe unu anu 36 franci.

Rugăm pe d-nii abonați, ca să binevoiască a-și revnoi de cu vreme prenumerările, pentru ca trimiteria diarului să nu se întrerupă.

REDACTIUNEA „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Brașovă în 22 Septembrie (4 Oct.)

Incă nu erau terminate alegerile celor 90 de reprezentanți preoțesci și mirenesi pentru congresulu național-bisericesc al Românilor greco-orientali din Transilvania și Ungaria, care avea a se întruni, conformu legii, la 1 (13) Octombrie a. c. și éta că organulu părintelui Metropolitulu anunță cu câteva șire laconice la capétulu numerulu său dela 18 (30) Septembrie, că unu emisă mai nou ministerială face „de-ocamdată imposibilă convocarea congresului.“

Cu alte cuvinte ministrulu de culte Trefort interdice Metropolitulu de a convoca congresulu, și Metropolitulu se grăbesce a aduce acésta la cunoștința publică prin organulu său, dicéndu, că-i este „deocamdată imposibil“ de a-și împlini cea mai de căpeteniă din datoriile sale față cu constituțiunea bisericescă.

Ciudatū lucru. Legea prescrie convocarea congresului la unu terminū anumitū și ministrulu, care e chematū a supraveghiă stricta executare a legilorū, vine și împedecă pe capulu bisericeii de a-și împlini datoria ce i-o prescrie legea. Și mai ciudatū lucru este însă, că Metropolitulu nu convoca congresulu la timpū, ci amână acésta convocare până ce-i vine „emisulū ministerialū“, căruia, decă este să dămū credēmētū comunicatului memoratū, i-se supune necondiționatū.

Paragrafulū 151 din „Statutulū organicū alū bisericeii greco-orientale române“, întăritū de Maiestatea Sa dice: „Convocarea congresului se face în înțelesulū articlului IX de lege din anulū 1868, pe lângă făcuta înștiințare Majestății Sale, prin Metropolitulu....“

Legea nu vorbește prin urmare decătū de o prealabilă înștiințare a Maiestății Sale, căci biserica este supusă dreptului de supraveghiere a monarhului, ceea ce s'a accentuatū în art. IX. de lege din 1868 și în tôte reprezentațiunile congresului naționalū-bisericescū alū Românilor greco-orientali.

Se pôte ôre ca o poruncă ministerială să răstigne legea ce este în deplină valóre? Și ôre Metropolitulu ținéndu contū mai multū de porunca ministerială decătū de lege, nu devine îndreptatū complicele ministrului la călcarea acestei legi?

Noi credemū că în sensulū statutului organice Metropolitulu este îndreptatū și datorū deocamdată de a convoca congresulu fără a mai încredința pe ministru, înștiințându numai simplu pe

Maiestatea Sa. Cu totulū alta ar fi fostū decă ministrulu ar fi opritū apoi „întrunirea“ congresului. Amū fi fostū curiosi atunci să vedemū ce motive ar fi pututū aduce d-lū Trefort pentru unu actū arbitrarū de-o așa mare gravitate.

Fôrte multū ne tememū că ministrulu vréndu a împiedecă întrunirea congresului nostru bisericescū și neavéndu motive de a face acésta pe față și-a luatū refugiulu la mijlôce de terorizare prin ordonanțe adresate Metropolitulu.

Se nasce acum cestiunea, că de ce Escelența Sa Metropolitulu lasă a fi terorizatū când se tracteză de interese așa de mari ale bisericeii?

La acésta cestiune va răspunde viitorulū, va răspunde istoria. Datoria noastră este deocamdată de a constata faptele, de a semnală pericolulū și de a apelă la toți cei chemați ca să se pregătescă spre a-lū întâmpinā.

Constituțiunea bisericescă n'are sensū făr' de reprezentanță legală bisericescă și congresulū este tocmai acelu corpū, care are a se îngrijī înainte de tôte pentru susținerea autonomiei bisericeii. Ce va fi de acésta autonomiă decă existența ei va depinde dela liberulū arbitriu alū unui ministru?

Foia metropolitană ne spune că motivulū interdictului ministerialū e luatū din „considerațiunile politice.“ Ce felu de considerațiuni? De ce nu se publică actulū? De ce să nu cunoscă deputații aleși pentru congresū și toți fiii bisericeii cuprinsulū motivelorū, ce au pricinuitū luarea unei măsurī așa de grave și estraordinare?

Că ea s'a luatū din considerațiuni politice, sciea ori și cine și fără de a i se spune prin comunicatū.

Din considerațiuni politice se comitū tôte nedreptățile în contra noastră; din considerațiuni politice se amestecă ministrulu în afacerile noastre bisericesci fără deosebire de confesiune; din acéleși considerări se lucră în contra restabilirii autonomiei depline și a sinodalității în biserica română unită și se uneltesce în potriva vieței constituțiionale a bisericeii române greco-orientale.

Dér ôre numai ministrulu Trefort să aibă privilegiulū de a se îngrijī de politica lui, nu suntemū și noi Români în dreptū de a ne îngrijī de politica noastră națională și bisericescă? N'avemū și noi considerațiuni politice?

Intrebămū încă odată: Ce face partida autonomiei bisericeii? A amoritū cu totulū zelulū și activitatea ei?

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. par. alū „Gaz. Trans.“)

Viena, 3 Octombrie. — Pictorulū Hans Makart zace de Mercuri fără simțire. Medicii au constatatū aprinderea cămășei creierilorū, la care se mai adauge și unu atacū de plumân în timpulū din urmă. Viața artistului nu mai are zile, ci numai ôre.

Pesta, 4 Octombrie. — În conferința clubului partidei liberale s'au candidatū ca președinte Pechy, ca vice-președinți Paulū Szontagh, Bela Banffy, ca cestorū Ladislau Kovacs, ca notari Tibad, Berzeviczy, Zsilinsky, Stefan Racovsky. Două posturi de notarū aparținū partidei independente și dela 1848, și opozițiunei moderate. Unulū s'a lăsatū vacantū pentru Croați.

Gurghiu, 4 Octombrie. — Vênătorea a avutū unu succesū strălucitū. Prințulū de corônă

a împușcatū unu ursū de 4 ani, dândū 4 focuri asupra lui.

Paris, 4 Octombrie. — Se anunță că comisiunea bugetară va propune convertirea rentei de 4 1/2 % în rentă de 4% séu 3%.

Copenhaga, 4 Octombrie. — În castelulū regalū Christiansborg a izbucnitū focū. Sala cavalerilorū e perdută. Probabilū că va arde și zidirea parlamentului. Pinacoteca regală se speră că va fi scăpată.

Viena, 4 Octombrie. — Pictorulū Hans Makart a muritū eri séra.

CRONICA ZILEI.

Scimū că în mesagiulū regescū, prin care s'a deschisū dieta ungară, s'a vorbitū în specialū numai de întimele relațiunii cu Germania, ér de Rusia nu s'a făcutū nici o mențiune specială, ci a fostū pusă în rëndulū celorlalte puteri. Acéstū pasagiū bătătorū la ochi pare că n'a făcutū bună impresiune în Berlin. Organulū cancelarului germanū »Norddeutsche Alg. Ztg.« recapitulândū mesagiulū ungarū, lasă cu totulū afară pasagiulū privitorū la relațiunile esteriore. Acésta eliminare se observă tare de cătră cei dela ministerulū de externe din Viena. Formularea acelu pasagiū din mesagiū a avutū negreșitū de scopū de a linisci pe Unguri, că amiciția cu Rusia nu este mai mare ca aceea ce légă împărăția cu celelalte state. Dér tocmai acésta indirectă mărturisire se pare că a displăcutū la Berlin.

In ședința dietei de la 2 Octombrie secțiunile de verificare și-au datū rapôrtele lorū despre examinarea protocolelorū electorale. Președintele anunță apoi, că suntū petițiuni de casare a alegerilorū deputaților Colomanū Desseffy, Petru Mihalyi, Mihailū Dimitrievici, Alexandru Stoiaciovic, comitele Dominicū Teleki, Stefanū Apathy și baronulū Uechtritz. Pe lângă aceștia, secțiunile de verificare au mai găsitū și alte alegeri nelegale. Intre cei nelegali aleși însă nu găsimū și pe »Nimenea« (Nemenyi). Cum se face, că unu deputatū, scosū din urnă cu baionetele, e trecutū între cei fără prihană? Ciudatū verificare!

Fracțiunea Antisemiților din dieta ungară, 27 la numărū, voiesce să jôce în viitorū unū rolū seriosū. Și antisemiții și-au constituitū clubulū în tótă forma, ba și-au pusū candidați chiar la alegerea biuroului camerei. Ei mai voiescū să prezenteze dietei și unū proiectū de adresă deosebitū. Acesta a și fostū discutatū în sinulū clubului lorū, care s'a constituitū în 1 Octombrie, alegându-se unanimū ca președinți: baronulū Gabriel Andreanszky și Geza Onody, de notarī Kacz și Komlossy. István, care fusese alesū mai înteu în postul de președinte, n'a voitū să primescă, și a recomandat a se alege în loculū lui domniū susū numiți.

Viitórele delegațiuni vorū avé érašī să-și pună în mișcare întregū aparatulū spre a votă plusulū pretensiunilorū ce le face administrația de răsboiū cu privire la marină și la artileria. Se vorū face în curéndū schimbări în organizarea artileriei de câmpū cu privire la care se anunță între altele:

În loculū celor 13 regimente de artileria de câmpū de pân'acuma se vorū înființa 14 brigade de artileria. Fiecare brigadă de artileria va constă din două divizii de brigadă indepente una de alta (cu câte douăsprezece tunuri în timpū de pace și 14 tunuri în răsboi) și din regimentulū de artileria de corpū. Celū din urmă se formeză dintr'o diviziă de bateriă grea cu 3 baterii și dintr'o diviziă ușoră cu 2 baterii. Mai departe pe lângă fiecare regimentū de artileria de corpū se mai fie și o diviziă de bateriă de Landwehr (cu 3 baterii de câte 2 tunuri în timpū de pace) séu o diviziă de bateriă călărețā (cu 2 baterii de câte 16 tunuri în timpū de pace ca și în răsboi). Față cu starea artileriei de câmpū austro-ungare în timpū de pace (696 tunuri) viitorea organizațiune va cere ca să se îmulească numărulū tunurilor cu 70. Aceste măsurī se dice că vorū încheiă lucrarea de reorganizare a armatei începută la 1882.

CORESPONDENȚA NOSTRA DIN COMITATE.

Clușă, 10 Octomvre 1884.

In urma demonstrațiilor de astă vără, înscenate de cătră tinerimea maghiară în contra societății »Julia.« senatul universitar a început cu comitetul societății din anul trecut o investigație. Atât protocolul de investigație, cât și actele referitoare la activitatea de până acuma a societății s'au așternut ministerului de instrucție spre afacere ulterioară. Se știe, că cauza societății »Julia« stă opăcită la ministeru, — dec' până acuma nici în cercetare disciplinară nu'i trasă, nici activitatea ei nu'i suspendată.

Cu toate acestea, senatul universitar a aflat de bine a suspenda activitatea societății, și a permite până una-altă numai constituirea comitetului pe anul acad. 1884/85.

Existențelor catilinare dela »Ellenzék« nici acesta nu le convine; — dovadă, că abia s'a afișat convocarea pentru ședința de constituire a societății »Julia« pe tabla neagră dela universitate, și cei dela acest diar au dat din mână și din picioare, și răcnind că nisece turbați pretind dela tinerimea maghiară să nu suferă constituirea unei societăți desființate și compromise.

Domnișorii dela »Ellenzék« au vrut cu un cuvânt să se provoace scandaluri; s'au înșelat însă, deoarece partea cea mai mare a tinerimii maghiare, căreia se vede că i pare rău de ce a făcut până acuma, nu mai este dispusă a jucă, după placul acelor pescari buni, cărora le-ar plăcea a pescui în apă turburată.

Aflatu-s'au, ce i drept, vre-o câțiva tineri înflăcărați, cari improvizară Duminecă d. a. în cafenea »Orbanu« o adunare sub presiunea unui jurist, alegându din sinul lor o comisiune, care să mergă la rectorul universității și să-l roge a interzice societății »Julia« constituirea, adecă să se retragă cuvântul dat și întărit prin subscrierea proprie pe convocare.

Acestora li-a esplicat rectorul universității starea lucrului, spunându-le, că aceea nu o poate face, de orece societatea »Julia« până acuma nu'i desființată.

Existențele dela »Ellenzék« n'au fost îndestulate nici cu atâta și din nou provocară pe tinerime la demonstrațiunile, precum se vede însă până acuma, fără rezultat.

Adunarea de constituire s'a ținută er în 30 Sept. la ora 1 d. a. în localitatea societății »Julia«, care eră plină de membri ordinari și de oșpeți români și maghiari. Potu dice, că societatea nici când n'a avut o adunare atât de importantă ca acesta. Ilustr. Sa d. rectorul Dr. Csiky Victor a asistat la adunare fiind de față dela început până în fine.

Constituirea, adecă alegerea funcționarilor pe anul acad. 1884/85 a decurs în ordinea cea mai bună, ținuta singuraticilor membri încă a fost esemplară și spre mulțămirea domnului rector. Alegerea s'a efeptuit prin votisare secretă. Președinte s'a ales d. Pompiliu Pipoșu.

După terminarea alegerii, d. președinte nou ales a mulțămît în numele său și al comitetului pentru încrederea de care li s'a făcut parte, și indemnă pe membri prin vr' o câteva cuvinte la activitate, pentru că speră a contând pe simțul de dreptate al înaltului regim și al măritului senat universitar, că cestiunea »Juliei« se va rezolvă cât de curând în favorul societății. Apoi dechiară ședința de închisă. —

După acesta rectorul a adresat membrilor vre-o câteva cuvinte însușișite și petrecut de strigătele: »Să trăiască și eljenuri,« s'a depărtat pe deplin mulțămît cu rezultatul ședinței.

Prințul de coronă Rudolf în Gurghiu.

Un altă Corespondențu al nostru din Gurghiu ne scrie următoarele:

Er în 1 Octomvre A. Sa princesa Stefania a făcut o cale până cătră Sticlăria (Görgény-Úvegsür) și de acolo înderăt până în Mociar, pădurea din josu de Gurghiu.

La reintorcere o femeie din Terg.-Muresului cu o copilă

surdo-mută de 7—8 ani i-a întins o rugare, ce o și primi comitesa de Palfy; se dice că femeia se roga să i se primescă copila în vre-unu institutu.

La 12 ore din șa A. Sa princesa Stefania, eșind la ferestra castelului, a chiămat musicantii și de acolo le spunea ce să cânte, în fine le dice »nagyon szép« (forțe frumosu) și le mlămi. Musicanții, 13 persone, sunt din Clușiu, sub conducerea lui Solomonu.

Oșpeții sunt cu multu mai numeroși ca de altă dată. În 3 Octomvre s'era se pregătesce a se face mare paradă în onoarea M. Sale împăratului Franciscu. Vă voi comunica tot ce se va petrece.

Același corespondențu ne comunică, că la 2 Oct. s'a făcutu vânătoare pe Valea Cașvei și anume: întâiu pe Valea dracului, fără rezultat, alu doilea în Cărbunașă, unde s'a arătat un urs, der a scăpatu neatinsu; alu treilea în ținutul Largei de josu, unde prințul Rudolf a impușcat un urs, care fiindu dusu la Gurghiu, a fost desemnatu de pictorul Curții Melka și apoi așezat pe picioare în parculu Curții palatului. Gonacii au primitu, afară de plata șaile câte 1 fl., vigiliile câte 2 fl. S'era a fostu conductu de facile, arătându-se totu odată publicului ursul, care cântăresce 150 Kgr. Prințul și-a pus la vânătoare frunze de stejar în pălăria, udate în sânge ursului. Princesa i-a eșitu înainte când s'a întorsu dela vânătoare.

Când a căzut ursul, la întea impușcatură prin care a fostu lovit în partea stângă, Românii într'unu glas au strigat: »Să trăiască prințul nostru.«

SCIRI MERUNTE.

Unu corespondențu al nostru din Lugoșu ne comunică, că Il. Sa episcopulu Lugoșului Dr. Victoru Mihaly s'a reîntors în săptămâna trecută din inspecțiunea canonică, visitându de astă dată tractulu protopopescu al Buziașului. Pretutindenea, din partea poporului român, fără deosebire de confesiune, i s'a făcutu primire strălucită. O nouă inspecțiune nu va întreprinde decât în vără viitoare.

Același corespondențu ne scrie: »Furturile și pe la noi sunt la ordinea șaile. În săptămâna trecută au fostu călcate de hoși mai multe case particulare, fără să fie eruati. Cu toate măsurile ce s'au luat de poliția, în noptea spre 1 Octomvre hoșii au intrat în »cassa de păstrare«, spărgându unu părete. Banii n'au pututu lua decât parte din prețioasele ce se aflau acolo. Făcătorii de rele nici de astă dată nu s'au pututu eruă.«

Din Șomcuta mare ni se trimete următoarea declarațiune:

»Intrebatu fiindu din partea mai multor colegi învătători și altor cunoscuți, vinu a le răspunde și pe această cale, cumcă eu nu am primitu nici unu ajutoru dela societatea maghiarizătoare »Szechényi,« fiindu că nu m'am supus provocării d-lui inspectoru reg. scolaru de sub Nr. 599—1884, prin carea mi s'a cerutu a-mi defige unu terminu pentru a ține esamenu cu scolarii din limba maghiară. Eu sciindu-mă învătătoru și nu diletantu, am refuzat de a implini această poștă a »măriei sale« și cu atâta am finit'o pentru totdeauna cu domni dela »Szechényi« țarsulat.

Rugându-vă On. Domnule Redactoru a publică aceste rânduri în foia națională »Gazeta,« vă exprimă adença mea stimă.«

Elia Popu,
învătătoru conf. român.

Se dice că antisemitulu Szalay, când s'a cetit a doua oră discursulu regal în dietă, la pasagiulu priorilor la agitațiunile naționalităților, confesiunilor, claselor etc., a esclamat: »Totu numai măsuru în contra creștinilor și nimic în contra jidovilor?«

M. M. L. L. Rege și Regina României vor plecă Lună, scrie »Telegrafulu,« la Sigmaringen, spre a asistă la nunta de aur a Augustilor părinti ai M. S. Regelui, care va fi la 9 Octomvre stilu nou, în castelulu Kranchenvies.

»Voința națională« află că Corpurile legiuitoare vor fi convocate Duminecă, 23 curentu, pentru a fi disolvate în aceeași șa. Colegiile electorale pentru nouele Adunări sunt convocate pentru șaile de 6, 7, 8, 10, 11 și 12 Noemvre, pentru ca Camerele să se potă întruni în sesiune ordinară, conformu Constituțiunei la 15 Noemvre viitoru.

Prima adunare generală a medicilor, veterinarilor și farmaciștilor români se va ține în București la 6, 7 și 8 Octomvre viitoru, după cum am anunțat deja. Lună, 8 Octomvre s'era, se da unu banchetu de adio. Toți membri, cari dorescu să participe, urmăză să se înscrie la d. dr. Penescu, casieru adunării, înainte de 7 Octomvre.

La esamenile de bacalaureatu, ce se țin la Universitatea din București, din 150 da candidați înscriși, 55 au fostu respinși dela proba în scrisu, spune »Națiunea.« Din 15 candidați la esamenulu oralu din seria antea, numai 5 au fostu admiși er 10 respinși.

Intr'unul din numerile trecute anunțaserăm, că gădele Schwartz din Metz a executat pe ucigașulu Sonnenschein, care fusese condamnat la mörte. Acesta executare l'a mișcatu atât de multu, încatu a și zace bonavă. Durerea ce l'a cuprinsu în ultimele momente, când a vędutu pe condamnatulu implorându pe cei adunați să se roge pentru sufletulu lui, l'a trântitu la pätă.

Doctorii Klein, Gibbs și Lingard, cari au fostu însărcinați de secretarul de statu englesu să studieze colera, se află acum în Bombay. Dr. Klein atatu de puțină încredere pune în teoria baccilelor d-rului Koch, în cătu a înghițitu o cantitate de baccile, fără să aibă vre-o urmare rea.

»Noua revistă« din Iași spune, că la Dorohoiu este o biserică a lui Stefanu celu Mare și încă una dintre cele mai frumoase. Pe zidurile ei se află zugrăvit Stefanu celu Mare în haine lucsose și cu barbă; zugrăvita e vechiă și semănă forțe multu cu cea găsită la Sf. Nicolae domnescu din Iași. Totu acolo se mai află portretele d-nei Maria, a doua soția a lui Stefanu celu Mare, și ale fiilor săi Bogdanu Voevodu, Stefanu Voevodu și Petru Voevodu.

Frații Espira renumiți virtuoși spanioli în clopoșele, au dat aseră primul concertu în sala dela Nr. 1. Am admirat multu precisiunea și dexteritatea cu care au executat o frumoasă programă, ca și nuanțarea de forte de piano până la pianissimo. În deosebire ne-a plăcut debutulu micii Laura de 3¹/₂ ani, la care ne-a surprins dezvoltatulu ei audu și siguranța cu care își execută miculu rol.

Astă s'eră ca și mâne s'eră voru fi ultimele concerte totu în Sala dela Nr. 1.

FOILETON Ū.

Leica Maria și domnișora Marieta.

(Schită de caractere).

(Urmare).

Odată ședea leica Ana în casa ei, în s'erăcuța ei casă, și făcea de mâncare, căci, veți d-omne, mâncarea e celu dinteu lucru pe care trebuie să-l facem. — »Ei, când n'ar mai fi gura asta,« grăia câte-odată leica Ana, »multu efinu am trăi în lume.«

Pe când eră încă în trebă, întră pe ușă George Pleopă, bărbatul leicii Marietei și, după ce d'edă »Bună s'era,« se așeză pe lavița de lângă părete. Pleopă eră omu mare de felul său, și cum ședea în cășcióra vecine-si lângă o ferestră, se făcu în casă și mai întunecut decum fusese înainte. Eră plinu de voiă George Pleopă, căci de, ori și cum, deși leica Maria alcătuiă toate trebile, totuși și lui îi plăcea ginerele, și apoi chiar se nu-i fi plăcutu, putea elu face ceva în contra nevasti-si? Ar fi fostu în stare leica Maria să-i scotă ochii cu unghile, decă ar fi încercat să șaie, că ginerele nu-i cum se cuvine.

— »Și datu pe Marieta din casă,« grăi leica Ana cu unu oftatu prefăcutu, »nu vă este milă de biata domnișoră s'o trimiteți între streini; d-vostră după câtă avere aveți, v'ati puté lua ginere în casă și ați puté să aveți unu sprijinu la bătrânețe.«

— »De, ce să facem,« șaie Pleopă și fața lui se făcu mai gânditoare. Se cugetase elu la bătrânețe, dar nu cuteză să grăiască ceva în contra nevasti-si; acum însă, vędendu că și vecină-sa are aceeași idei ca și elu, deveni gânditoru.

— »Nu-i vorbă... acum lucrulu este făcutu, căci logodna este gata, dar scii... mie imi cade forțe greu ca d-șora să plece dela casa d-vostră. — Da ce să faci... așa-i va fi fostu scrisu, așa-i va fi fostu noroculu.«

— »Noroculu.... noroculu?« grăi Pleopă dându din capu, »cine știe cum îi va fi ursita; de domn-domneste, der ce să mă vorbim, căci tote sunt de geaba; cu nevastă-mea asta, nu știu cum și de ce, pen-trucă totdeauna în fața ei nu potu dice nimic. Este în stare să-mi facă nu știu ce, și-apoi scii, leică Ano dragă, cu față mare în casă e multu mai bine să ocolescă certa.«

— »Așa este vecine,« se adresă leica Ana, »der eu știu una și una vorbesc... adecă ce să mă șaie... e bunu domnulu Leonașu, deși... nu-i vorbă, mulți domni am vędutu eu...« aci leica Ana d'edă din capu și nu mai șaie nimic, și privirile sale și-le aținti în pământu.

Pleopă se sculă de pe lavița, ca să-și ia noptea bună, și se plece spre casă. Plinu de gânduri, vedea bietulu omu, seu mai bine șaie, simția că elu nu putea fi așa de intimu cu ginere-su, cum ar fi cu unu altulu de brăsla sa; și este rău lucru când cineva își ca-

pătă unu ginere cu care nu-i pré dá mâna să stea de vorbă.

— »Mă ducă, vecină,« grăi Pleopă, căci putea să vină nevasta acasă. Nopte bună!

— »Nopte bună,« șaie leica Ana și fugi răpede la focu, căci cu vorba își uitase de trebă și ola de pe cărbuni ferbea în clocoșe.

Pleopă se apropiă de casă; înainte însă de a intră în curte, aruncă o privire în toate părțile și parcă n'ar fi vrutu să-l zărască cineva. Lui i-se părea că și streinii vędu necazulu său și că decă ar grăi cu ei, ar începe a-l lua în risu ca pe unu omu, pe care îl uștăpănesce nevasta.

Nici nu intră bine în curte, când otă că se întorcea din oraș și leica Maria, nevastă-sa, într'o uirge cu domnișora și cu ginerele, adecă cu domnulu Leonașu. Fuseseră departe, căci rôtele erau pline de noroiu și cari nu mai puté de oboselă. Toți de prin suburbiu eșiau la ferestră seu la poartă, să privescă la ginerele lui Pleopă, la domnulu despre care atâta a vorbitu leica Maria. Ea stă în trăsura înapoi cu fiă-sa, er înainte ședea domnulu Leonașu și cu bastonulu atinge pe birjaru când în drepta când în stanga, când în spate, după cum avea lipsă să fie dusu. Birjarulu nu pricepea aceste semne, căci nu știa obiceiurile țerei românesce, și astfel de câte-ori

PROGRESUL NOSTRU CULTURALU.

(Discursul prezidențial, la deschiderea adunării generale a Societății pentru fondul de teatru român în Arad la 27 Septembrie st. n. 1884).

(Urmare și fine din Nr. 174.)

De atunci și până acum a trecut un timp îndelungat.... Apostolii culturii noastre au devenit mai toți și martirii noștri. Dér sângele lor s'a prefăcut în sămânța deșteptării noastre.... Ne-am trezit și am făcut un pas înainte....

De atunci și până acuma cele două episcopii din Ardelul ajunseră două metropolii, a treia se ridică în Bucovina, se mai înființară alte trei episcopii, domnia ierarhiei s'erbesci se curmă și biserica luă un avânt. Astăzi avem 6 seminarii teologice, în ele profesori de cultură înaltă; mai trimitem tineri la teologie și în străinătate, avem un cler superior celui din România.

Pe terenul școlar progresul nostru se manifestă prin: 4 gimnasilor complete și unul inferior, vr'o 2 internate pentru băieți, 6 preparandii, vr'o 10 școli normale, o școală comercială, una reală și prin vr'o două mii de școli sătești.

În timpul mai nou conducerea culturii noastre se îndreptă și în favorul seculului femeesc. Începurăm să înființăm și școli de fete, între cari cea de frunte este a Reuniunii femeilor române din Sibiu; tot acolo Asociațiunea transilvană va întemeia în curând o școală superioară de fete, spre a răspunde astfel la o generală trebuință națională.

Aci este locul să accentuăm înaintarea noastră pe terenul asociațiilor, căci ele, surori dulci ale școlii, dau mână de ajutor acesteia întru împlinirea misiunii sale.

În frunte porniră femeile. Ele înființară prima reuniune filantropic-culturală și anume la Brașov. Exemplul frumos fu imitat și în alte părți, încât astăzi avem asemenea reuniuni la Sibiu, Blăși, Făgăraș, Abrud, Zărnesci, Mediaș, Selagiu, Arad și Sătmăr.

În Bucovina asemenea s'a înființat o societate, care, deși cu mai puțin succes, nu încetează d'a ține la scopul ce și-a fixat.

A treia asociațiune s'a făcut în Arad, care — se speră — că va realiza și ea ideea înființării ei;

Tote asociațiile aceste și-au manifestat activitatea cu deosebire în ajutorarea materială a tinerimei școlare, încât astăzi avem o mulțime de bărați crescuți cu cheltuiala asociațiilor.

Dér tinerimea noastră școlară se bucură și de alte ajutoare. Bărații de vrednică aducere aminte fundar internate și stipendii în folosul ei. Dintre toți vom aminti numai pe dr. Romoșai, Gozdu, mitropolitii Șușu și Vancea, Zsiga.

Nu putem să trecem cu vederea nici mișcările de asociațiune ale învățătorilor noștri. Vedem cu bucurie, cu densii în toate diecesele formarea reuniunii, cari au adunări și desbatu cestiunii pedagogice.

Ca rezultat al activității culturale întreprinsă din mai multe părți, vedem clasa noastră inteligentă sporindu-se pe și ce merge. Numai în sala acesta suntem mai mulți, decât era numărul aceluiași înainte cu 30—60 de ani sciau carte.

Un rezultat al culturii este și apăsarea cestiunii materiale și financiare. Astfel astăzi avem și noi un institut de credit, »Albina« din Sibiu, alte două la Năsăud și Făgăraș, ér la unul tot în Sibiu întemțim tovarășii.

— »Ce mai faci, socrule?« se adresă domnul Leonașu zîmbind și continuă vorbirea cerându-i mii de scuse că și-a permis a-lu numi astfel, — deși într'adevăr nici că-lu puté numi într'alt chip.

— »Bine.... mulțămesc d-tale, domnule ginere,« își duse Pleopă. »Să veți, domnule Leonașu,« începă din nou Pleopă, »pe mine trebuie să mă erți; scii.... eu sunt mai prost la vorbă decât dumnéta, și de aceea să nu te superi. Eu adecă ași vrea să știu, ce este aceea, ingineru de calea ferată, cum spui d-ta că estă.«

— »Apoi veți, domnule Pleopă, (aci nu-i duse socrule, căci el în realitate nu era nici un inginer) până acum se numea altfel, dér de aci înainte...., căci eu sunt primul avansat al acestu postu.... și-apoi lăsa bună, domnule....« grăi Leonașu și fără să dea deslușirea de lipsă începă să se primble prin casă.

Toțmai pe când cam da din capu George Pleopă, intră în casă nevastă-sa și fiă-sa, dér iute eșiră când vedură, că Pleopă și-a adus acelu scaun murdar din bucătăria. Amândouă, atât leica Maria cât și Marieta, se duseră în casă dîndărăt și plâneră împreună, pentru că se gândéu la impresiunea ce va fi făcută domnului Leonașu. În realitate însă lui nu i-a făcut nici o impresiune acelu scaun, căci el se gândia, ce are să facă cu paralele după ce le va vedé în mână.

(Va urma.)

I. C. Frunză.

În literatură, de și încă totu începători, avem și reprezentanți vrednici ai științelor și ai beletristicii. Dăm Academiei de științe din București câțiva membri distinși. Unu Cipariu este decora învățătorilor români, unu Șaguna va rămâne nemuritor în istoria bisericească, unu Andreiu Mureșanu a scrisu cel mai puternicu imn românesc.

Limba noastră are catedră la trei universități? și la toate gimnasilor pe unde locuiesc Românii. Studiul limbii a luat o direcțiune mai serioasă; stilulu a devenit mai corect, mai românesc.

Și aritistica asemenea începe a luă un avânt. Atunci n'avem nimic, mai târziu numai »Gazeta,« care eșiră de două ori pe săptămână: astăzi avem 2 ziare cotidiene politice, 4 cari apară mai de multe ori pe săptămână; mai avem câteva foi beletristice, pedagogice, bisericești, populare, ba și o revistă umoristică.

Cele mai multe din ele se tipăresc în tipografii românești, din care avem 8.

Ca artă nu în toate ramurile putem să înregistrăm ceva. Sculptură nimica, pictură pré puțină. Dar în muzică putem arăta mal multu. Românulu e cântărețu, îi place a cânta. El însuși ni-o spune acesta prin doina din colecțiunea d-lui Alexandri:

Bate vântu de primăveră,
Eu cântu doină pe afară,
De mă ngână cu florile
Și priveghetorile.
Vine erna viscolosă,
Eu cântu doină închis în casă,
De-mi mai mângăi țilele,
Dilele și noștile.
Frunța în codru câtă învie,
Doină cântu de voinicie;
Cade frunța jos în vale,
Eu cântu doina cea de jale;
Doină dică, doină suspină,
Totu cu doină mă mai țină;
Doină cântu, doină șoptescă,
Totu cu doină viețuescă!...

În epoca cu care comparăm situațiunea noastră de astăzi, muzica noastră se manifestă numai prin doinele poporului. În ele românca își revărsa tainele sufletului, în ele flăcăulu își spunea dragostea; în ele poporul își plângea durerea și totu ele erau isvorulu mângăerei sale.

Clasa mai cultă, asemenea iubitoare de cântece, în césuri de veselie și la petreceri, cântă nise versuri bătrâne șeu improvizate, aplicate mai cu sémă la melodii streine, dar esecutate c'unu accentu bisericescu, căci partea cea mai mare a cântăreților aparținea bisericii ori se trăgea de acolo.

Din biserică a pornit și dezvoltarea muzicii noastre. Începutulu a fost înființarea corurilor bisericesci, întâiu la catedrale, în urmă și la alte biserici de frunte.

Încetulu cu încetulu aceste coruri începă apoi să studieze și piese lusesci, și îndeletnicindu-se de ajunsu, deteră concerte, reprezentară piese musicale cu succes crescându. Astfelu de coruri avem la Lugos, Brașov, Sibiu, Făgăraș, Timișóra, Caransebeș și Oravița.

Se iviră apoi talente musicale, cari merseră să studieze în străinătate muzica mai înaltă și întorcându-se luără direcțiunea unor coruri, întorcându-se și ca compozitori. Astfelu eră regretatul Porumbescu, astfelu sunt dnii Dima în Sibiu, N. Popovici la Caransebeș, Todoru cav. de Flondor la Cernăuți, și Mureșianu la Brașov.

Intr'acestea unii omeni cu zel, vedându talentulu musicalu alu Porumbesculu, formeză coruri vocale în poporul dela sate. Încercarea isbuti și în curându lumea română fu surprinsă, că corurile noastre vocale din poporu

cântă armonios în biserică, mai apoi dau concerte și în cele din urmă joca piese întregi.

Alu fraților plugari din Chiseteu, în frunte cu brăvulu lor preotu d-lu Lucianu Șepețianu, e meritulu începutulu. Lor le competă aplausele recunoștinței, căci ei au formatu cel dintăiu cor vocalu de plugari români. De atunci au trecut mulți ani la mijlocu, corulu din Chiseteu și-a serbat și jubileulu de 25 ani; dar aceea s'erbatore frumosă a avutu plăcerea d'a vedé întrunindu-se 11 coruri vocale de plugari români, căci frumosulu șeu exemplu fu imitat și în alte sate, încât astăzi avem aproape la 30 de asemenea coruri.

Cu mândria constatăm acesta, căci ele ne formeză unu titlu de față, care ne spune, că în asta privință am întrecutu mai toate poporele cu cari locuim împreună, ba asemenea coruri nici în România nu găsim. Ei bine, unu poporu care are atăta talentu pentru artă, e capabilu de cultură, are unu viitoru frumosu!...

Din corurile vocale ale poporului și ale clasei mai culte eșiră și trupele noastre de diletanți, cari din când în când dau reprezentații teatrale.... Ba în timpul din urmă s'a format și o trupă ambulanta.

Spre a da artei teatrale la noi o direcțiune serioasă, étă motivulu pentru care s'a înființat societatea noastră. Teatrulu fiind un organu puternicu pentru răspândirea culturii, pentru poleirea gustulu și pentru cultivarea limbii: voim să avem și noi unu teatru, măcar și ambulantu, care să îndeplinească acesta misiune.

Scopulu nu este încă atinsu, căci lipsele ne sunt multe și alte întreprinderi asemenea reclamă ajutorulu nostru: dar putem dice, că este asiguratu în viitorulu cel mai de aproape....

Acesta credință ni se întărește și prin căldurora primire ce cu astă ocașie aș făcut Societății noastre; căci cleru, inteligentă și poporu v'aș adunatu aici spre a vă da spriginulu.

Încă odată vă salut pe acestu teren, căci este terenulu culturii, și am onorea a deschide adunarea generală a Societății pentru fondul de teatru român!

Iosif Vulcanu.

HANS MAKART.

S'a născutu în 29 Maiu 1840 în Salzburg. Arta sa a învățat-o în München, a fostu elevulu lui Piloty. Individualitatea sa artistică se distinge în aplicarea culorilor, care l'a și ridicatu la renume. Lucrările lui principale sunt: »Cele șapte păcate de morțe« șeu cum se mai numesc »Pestilența în Florența,« »Modernele Amorette,« »Ophelia,« »Julia,« »Venus și Amor,« »Venus și casele de moliți,« »Caterina Cornaro,« »Ariadne,« »Intrarea lui Carolu V în Antwerpen,« »Diana,« »Vera,« »Cele cinci simțuri,« »Cele patru timpuri ale țilii,« »Surorile,« »Cleopatra« etc.

Împutarea ce i se făcea lui Makart, că nu pote desemna, e nedreptă; operele lui pot dovedi. Mai serioasă și mai justificată este împutarea ce se face tehnicii sale. Colorile se întunecă. Încâtva dreptă e și împutarea ce i se face, că nu reproduce tocmai fidelu natura. Dér acastă erore se perde în fața adevărulu poeticu, care da tablourilor sale unu farmecu neîntrecutu.

În genere lucrările lui Makart în privința colorică sunt de admirat și formeză epoca în arta picturii.

Makart n'are decât adoratori șeu dușmani.

Înainte cu câțiva ani, când cu serbările aranjate în Viena la aniversarea a 25-a a căsătoriei părechi împărătesci, Makart a dat desemnurile pentru conductulu istoric festivu, care a produs admirarea tuturor.

Makart singuru a luat parte activă la conductu și a serbat atunci unu adevăratu triumfu, fiindu destinsu de cătră Împăratulu și Imperățesa.

În elu pierde omenirea pe cel mai mare pictoru alu timpulu de față.

DIVERSE.

Iluminarea de noapte în Peking. — Până acum stradele și piețele din Peking erau iluminate cu lampe de hârtă, avendu forma unei colivii patrunchiulare, imbrăcate în hârtă de felurite colorii, și aternate înaintea porților de unu stălp. Într'o astfelu de lampă ard de obicei două până în trei mici luminări de cêră. Fiecare proprietaru aprinde luminările și anume după miezul noștii, deorece pe timpul acesta mandarini (funcționarii înalți), funcționarii poliției și militarii se duc în palatul imperialu. După unu obiceiu forte vechiu, împăratulu Chinei primesce pe miniștrii și funcționarii șei numai după miezul noștii. Guvernulu chinezu a concesu acum unui comerciantu din Peking, să lumineze de probă câteva strade din capitală cu lampe de petrolu.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena
din 3 Octomvre st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.60	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	93.25	Despăgubire p. dijma de vină ung.	98.75
Rentă de hârtia 5%	88.95	Impurmutul cu premiu ung.	114.80
Impurmutul căilor ferate ungare	142.40	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	115.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (1-ma emisiune)	96.50	Renta de hârtia austriacă	80.95
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (2-a emisiune)	118.75	Renta de arg. austr.	81.95
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (3-a emisiune)	102.30	Renta de aur austr.	102.95
Bonuri rurale ungare	100.80	Losurile din 1860	134.60
Bonuri cu cl. de sortare	100.	Acțiunile băncii austro-ungare	857.—
Bonuri rurale Banat-Timiș	100.25	Act. băncii de credit ung.	287.25
Bonuri cu cl. de sortare	99.50	Act. băncii de credit austr.	283.30
Bonuri rurale transilvane	100.50	Argintul — Galbin	—
		impărătesc	5.77
		Napoleon-d'or	9.66 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	59.70
		Londra 10 Livres sterline	121.70

Bursa de București.

Cota oficială dela 20 Septemvre st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 94	vënd. 94 3/8
Renta rom. amort. (5%)	95 1/2	96 3/8
convert. (6%)	95 3/4	96 1/4
Impr. oraș. Buc. (20 l.)	33	34
Credit lonc. rural (7%)	102 3/4	103 1/4
" " (5%)	91	91 3/8
" " urban (7%)	101 1/2	102
" " (6%)	97 1/2	98
" " (5%)	—	87
Banca națională a României	1394	1400
Ac. de asig. Dacia-Rom.	367	368
" " Națională	243	246
Aur	5 75%	6.60
Bancnote austriace contra aur	2.06	2.08

Cursulu pieței Brașov
din 4 Octomvre st. n. 1884.

Bancnote românesce	Cump. 9.06	Vënd. 9.08
Argint românesc	9.—	9.05
Napoleon-d'or	9.63	9.66
Lire turcesce	10.90	10.94
Imperiali	9.88	9.92
Galbeni	5.64	5.68
Scrisurile fonc. Albina	100.50	101.50
Ruble Rusesci	121.50	122.50
Discontul	7—10 % pe an.	

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturei.)

Primele veritabile bombone de Malzextract de pieptu pentru desfacerea flegmei ale lui Ioanü Hoffü sunt în hârtia albastră.

Preparatele de Malz ale lui Ioanü Hoff sunt în 400 de lazarete și instituite de vindecare introduse, de unde vinu dilnicu raporturi, diplome de furnisoru de curte a celoru mai mulți suverani din Europa, 27,000 de vende în tôte părțile lumii, unu milionu de raporturi de mulțămintă și leuire din tôte clesile societății prin cari se recunosee escelentulu lorü efectü de leuire.

Extractü de Malz a lui Ioanü Hoff „Gesundheitsbier.“ 0 sticlă 60 cr.

Extractü de Malz concentratü a lui Hoff. 0 sticlă 1 fl. 12 cr. 0 sticlă mică 70 cr.

Raporturi de leuire dilnice

pentru vindecarea bólei de peptü, de plumâni, afecțiunii cataralice, slăbiciune de digestiune și de nervi, anemiă și slăbire, pentru ómeni slabü de constituțiä și reconvalescenți, suntü o îmbucurătore garanțiä pentru orü ce suferindü și învinge speranța lui într'o apropiată leuire prin întrebuintărea unorü preparate așa de probate.

Johann Hoff's
Brustmalzextrakt-Bonbons
à 60, 30, 15 și 10 cr. numai în tocü albastru.

Johann Hoff's
Malzgesundhetts-Chocolade.
1/2 Kilo I. fl. 2.40 cr. II. fl. 1.60 III. fl. 1
1/4 Kilo I. fl. 1.30 cr. II. 90 cr. III. 60 cr.

Domnului

IOANU HOFF

inventatorulü și fabricatorulü preparatelorü de Malz, c. r. furnisorü de curte a celorü mai mulți suverani din Europa etc.

Wien, Stadt, Graben, Braunerstrasse Nr. 8.

Têrgulü Mureșului 20 Noemvre 1877.

On. D. După ce am întrebuintatü eu însumü vindecătorele preparate ale D-vóstră de Malzextract, cu unü succesü strălucitü și avëndü acum intențiunea a le întrebuintă la altulü, vé rogü pentru espedarea grabnică (urméză comanda) cu rembursă.

Cu stimă

Reiner Schwarz, căpitanü c. r. în reg. 62.

Gherla, 22 Februarie 1878.

On. D. Vé rogü să'mi trimiteți cu rembursă 2 1/2 kilo din escelenta Chocoladă I. a D-vóstră, contra unei suferințe cerbicóse de stomacü.

Cu stimă Contesa Bertha Wass.

Castelulü Ozd, la Maros Ludos, 17 Octomvre 1883.

On. D. Binevoiti a'mi trimite cu poșta ce vine prin rembursă 3 flacone din probatulü D-vóstră Malzextract concentratü, împreună cu 2 tocuri de Malz-extract-Bonbons.

Baronésa Hangwitz, călugăriță.
Castelulü Ozd la Maros-Ludos.

Raportü medicalü.

D. Dr. I. Stütz, medicü c. r. la Curte in Castelulü de vară Schönbrunn, dice: „Efectulü acestei gustóse Bere de Malz-extract a lui I. Hoff, póte fi pentru sănătatea corpului ómenescü numai favorabilü, și adecă pentru substanțele ei. O recomandü pentru bóle nimerite și mai alesü pentru reconvalescenți.

60 mari decorațiuni

Iniințatü 1847. in Viena și Budapesta dela 1861.

Deposite in Brașovü: Demeter Eremias, Bucuresci: F. Bruss, J. G. Rissdörfer, R. Schmetau farmaciști, G. Rietz, Martinovics, Ploiesci: N. Petrescu et C-nie, Bistrița: Carl Nussbacher, Dées: Fr. Nik, Déva: G. Issekuti, Sibiu: C. Bugarsky, Alba-Iulia: I. Frölich, S. Mihellyes, Clușiu: I. B. Misselbacher farmaciă, Têrgulü Mureșului: M. Bucher, C. Hutlesz, Mediașü: C. Bucknerü, Aiudü: Ioanü Winkler, Sighisórá: I. B. Misselbacher sen. I. B. Teuch. Odorheiu sêcuescü: Solyossy farmacist. Sepsi Szt. Gyorgy: Fr. Barabás farm., Turda: I. Timbus și fiu.

Incunosciințare!

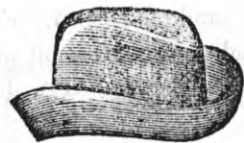
Subscrisulü facü onoratului publicü și clientele: mele cunoscutü, cumcă mî-am permutatü cancelaria advocațială in Têrgulü pómelorü, casa Nr. 93 in piață, in fostulü localü de până acuma alü institutului de pensiune.

Brașovü, 2 Octomvre st. n. 1884.

Georgiu Laslo
advocatü.

1—3

Bucata
fl. 1.20

Duzina
fl. 12.50

Ușóre ca péna! Elegante! Fórte moderne!

Abia de o greutate de 60 grame!

Intre tôte pălăriile până acum fabricate nu va fi nici una care să fi ajunsü perfectiunea, ca ușurelele, modernele, de totü eftinele și la tôte expozițiile premiate

CELE MAI NOUE!

Pălării de „burgesü“

(„Bürger“ Hüte)

Aceste pălării suntü cele mai comóde, din păslă fină, pentru Domni și Dame, băeți și fetițe, in tôte mărimile dorite, de diferite 10 fețe, cele mai multe, gris (cenușii), cafenii, albastre, verđi etc., lucrate superbü la modă, și practice pentru orü ce clasă: pentru bogatü și sêracü, pentru căvaleri și burgesü potrivite pentru stradă, la promenadă, la vênatü, la drumü, așa dér, pălăria cea mai comodă, elegantă și eftină, care s'a produsü până acum, pentru acea și cele mai cerute și căutate in tótă lumea.

— Trimeterea prin rembursă. —

Din altă parte se anunță asemenea pălării, care însă nu suntü decâtü o imitațiä rea a pălăriilorü mele.

De cualitatea cea mai bună și eftine pălării se potü procura singurü numai prin firma:

Gröste Hut-Agentur „Hecht,“

WIEN, I. Bez. Christinengasse G.

(Pentru imitațiä și reproducții se avertiséză.)

4433—1884 civilü

Publicare.

Din partea trib. reg. din Brașovü se aduce la cunoscința publică, cumcă in urma incusei lui Nicolau Penciu, proprietarü din Venetiä inferiöră, contra tuturorü locuitorilorü din comuna Venetiä inferiöră pentru admisibilitatea comasării hotarului acestei comune, se determină ziua de pertractare pe 10 Decemvre 1884 a. m. 9 óre, in cancelaria comunei Venetiä inferiöră, la care se citezä toți interesatii sub urmările prescrite in ordinațiunea din 23 Augustü 1880 § 36.

Brașovü, 16 Sept. 1884.

Din ședința trib. reg.

Deési János, preș.

Benc, directorü.

Casse de Wertheim

ce resistă pe deplinü in contra focului și nici nu se potü sparge, din cele mai renumite fabrice de casse

L. FLEISCHER,

oferă pe prețuri convenabile in cele mai favorabile condițiuni și in tôte mărimile

Iustinianü M. Grama,
depositorulü fabriciei in Brașovü.

8—11